

VVD-CONGRES 24-1-1981.

Ik open deze buitengewone algemene vergadering van de volkspartij voor vrijheid en democratie die bijsengeropen is om vandaag de kandidatenlijsten voor de 2e kamerverkiezingen van dinsdag 26 mei a.s. vast te stellen definitief. U neemt de beslissingen vandaag aan de hand van besluiten die u zijn voorgelegd door de verkiezingsraad en toen de verkiezingsraad op 13 december van het vorig jaar vergaderde dames en heren heb ik die vergadering moeten openen met een uitermate somber geluid. Een somber geluid dat in allerlei opzichten ook vandaag nog gehoord moet worden. Een somber geluid wanneer wij zagen naar de toestand in de wereld. De toestand in de wereld die zoveel aan democratie, zoveel aan verdraagzaamheid, zoveel aan broederschap tekort komt. Een wereld waarin de spanningen in het jaar 1980 heel scherp zijn opgelopen. En ik hoef maar enkele voorbeelden te noemen, dat heb ik toen ook gedaan. Als wij denken aan het jaar 1980 dan denken wij aan het begin daarvan in de eerste plaats aan Afghanistan. Vrijheid en soevereiniteit kwijt. Wij denken aan Iran en Irak, met elkaar in oorlog. Wij dachten toen nog klein lichtpuntje nu inmiddels inderdaad in 1981 ontstaan aan de 52 Amerikaanse gijzelaars die toen meer dan een jaar lang gevangen werden gehouden in en om Teheran. Wij dachten toen en denken ook nu nog binnens dagelijkse aan Polen waar bewezen wordt dat waar mensen zijn vrijheidsdrang blijft bestaan en niet te onderdrukken is al houden wij dag in dag uit ons hart vast dat dat hele kleine beetje vrijheid dat Polen zich hebben veroverd dat ze dat ook nog zal worden afgenomen wanneer ze niet buitengewoon voorzichtig opereren. Want het systeem dat daar met dwang geldt duldt die vrijheid in principe niet en als het zo is dat de Sovjet Unie nu die vrijheid, dat kleine beetje vrijheid toe laat dan komt dat niet omdat de heren in het Kremlin plotseling een vlag van verdraagzaamheid, een vlag van tolerantie hebben gekregen. Dan komt dat omdat de spanning toen terecht van de zijde van de Verenigde Staten is opgevoerd. En ook daarvan moeten wij ons als liberalen in Nederland bewust zijn. En moeten wij hopen dat ook andere democraten in Nederland zich daar meer bewust van zullen zijn dan dat in het afgelopen jaar bleek dat wij niet zonder dat bondgenootschap dat NAVO heet, dat wij niet zonder de krachtige steun van de Verenigde Staten de vrijheid die wij hier hebben en waarin wij straks op 26 mei naar eigen keuze een 2e kamer zullen gaan kiezen dat we die vrijheid alleen maar kunnen bewaren wanneer wij dat bondgenootschap trouw blijven en wanneer wij daarin de taken die wij vrijwillig hebben aanvaard ook vrijwillig naar behoren

en stipt uitvoeren. Daar staan wij als liberalen voor in de wereld en daarvoor zullen wij ook een beroep op onze kiezers doen tegen de 26e mei om ook voor die vrijheid uit te komen en voor die vrijheid te stemmen. De wereld komt veel aan verdraagzaamheid tekort. Nederland wil graag als gidsland optreden. Laten wij dan als liberalen in Nederland er voor zorgen dat wij de vrijheid blijven behouden om die gidsfunctie te verrichten. Dat was de toestand in de wereld die somber was. De toestand in ons land was op 13 december en is nu onverminderd nog heel sombervoor al de economische toestand. Het aantal werkelozen heeft een afschuwelijk maximum bereikt. En wij zijn nog niet aan het eind van die lijdensweg. Onze economie maakt het nog altijd heel bijzonder slecht. En de tekenen die wij daarvan zien bij zelfs grote bedrijven die nu zwaar in de rode cijfers komen geven aan dat wij ook daar nog niet door het dal heen zijn. En ook in dat opzicht is het zo geweest dat de VVD al jaren lang gezegd heeft dat het de verkeerde kant opging. Niet omdat liberalen van huis uit zo buitengewoon pessimistisch zijn gestemd, het tegendeel is het geval, maar omdat wij vonden realistisch te moeten zijn en er geen doekjes om te winden wanneer wij tot het oordeel kwamen dat er ingegrepen moest worden, dat er krachtig omgebogen moest worden. Daarvoor heeft de VVD duidelijk bij de vorige verkiezing gestaan en met man en macht hebben de bewindlieden die de VVD geleverd heeft en hebben de kamerfrakties van de VVD getracht dat beleid ook te verwezenlijken. Dat stuit op heel veel weerstand want het is buitengewoon onaangenaam voor ieder die het treft, om te moeten inleveren. Het stuit ook op weerstand binnen onze partij. En toch is het zo dat wij op deze weg zullen moeten voortgaan om dat wanneer er niet omgebogen wordt het gelag wordt betaald door nog verder stijgende werklozenaantallen totdat het niet meer mogelijk is om de uitkeringen op te brengen die er voor nodig zijn om hen de inkomsten te geven die hen krachtens de nu bestaande en door ons mede tot stand gebrachte en ondersteunde wetgevende maatregelen toekomen. Het gaat er niet om dat wij dreigen de laagst betaalden iets af te nemen. Het gaat er om dat wij er voor waarschuwen dat de nederlandse economie als het zo blijft door gaan het eenvoudigweg niet meer kan opbrengen. Dat is het realisme waarvoor de VVD staat, dat is het realisme dat wij ook in de komende verkiezingstijd van onze kant zullen blijven inbrengen. Een boodschap die niet populair is maar een boodschap die waar is en die om die reden gebracht moet worden. Toen ons verkiezingsprogramma in concept uitkwam is allerwege ook misschien wel zelfs van buiten de VVD gezegd dat onze economische uitgangspunten in dat programma misschien nog wel het meest realistisch waren.

Wij staan nu strak voor de beslissing. Wij gaan er over veertien dagen in het hoofdbestuur met de indieners van amendementen over spreken. Wij staan nu voor de beslissing of de zaak niet toch nog en dan weer verder naar beneden moet worden bijgesteld willen wij realistisch blijven. Naar de cijfers van augustus waren wij toen het programma uit kwam in september realistisch, maar we zullen met een verkiezingsprogramma moeten uitkomen wat in mei naar de cijfers die dan gelden ook nog realistisch genoemd kan worden. Ik zei het de boodschap is niet populair, maar de waarheid zal gezegd moeten worden. De kiezers zullen dat ook waarderen. Eerlijk duurt het langst en daarom zullen wij bij die verkiezingen ook aan het langste eind trekken.

Dames en heren en de toestand in de partij was op 13 december ook somber. In de eerste plaats en ik wil daar nu bij stilstaan een ogenblik door de grote persoonlijke verliezen die wij als VVDers en onze toen in beginsel aangewezen lijststaanvoerder Hans Wiegel in het bijzonder hadden geleden. Die verliezen blijven. Wij vergaderen vandaag voor het eerst als VVD buiten aanwezigheid van de 2 laatste voorzitters van de eerste kamerfractie. Wij zullen in de jaarlijkse algemene vergadering op 22 en 23 mei aan hen beide een nagedachtenis openbaar maken. Wij gaan dat nu voorbereiden als partij. U kunt er op rekenen dat wij op die 22ste en 23ste ter nagedachtenis van Haya van Someren en van Harm van Riel een gedachtenis zullen geven die in de loop van de jaren die voor ons liggen de herinnering aan hen beide levendig zal houden. Het was toen ook somber en wij zijn daar eerlijk voor uitgekomen wanneer je naar de VVD keek naar de op dat ogenblik bestaande kiezersgunst, althans voorzover op dat ogenblik de laatste cijfers daaromtrent bekend waren. U weet het allen het programma van de rooie haan houdt ons maand voor maand op de hoogte van onze eigen toestand en wij konden toen op 13 december nog niet weten dat die toestand in januari aanzienlijk gunstiger zou blijken te zijn geweest in december dan toen we zelf wisten. Het prettige is alleen dat wij op dat ogenblik toch het gevoel hadden we gaan de goede kant op gewoon omdat wij toen ook al bezig waren eerlijk te zijn en te weten dat dat het langst duurt en ons het beste uithoudingsvermogen geeft. Wij zeggen van opiniepeilingen altijd dit vooral wanneer ze slecht zijn maar ik zeg het dus nu ook uitdrukkelijk wanneer ze wat beter worden dat wij in die uitkomsten daarvan niet precies geloven. Het enige wat telt is de verkiezingsuitslag. Die land wordt geregeerd door een 2e kamer die niet door opiniepeilingen maar door de kiezers wordt gekozen. Maar wat voor opiniepeilingen wel van belang is dat is de trend die het aangeeft. Niet of het nou 21, 22, 25 of 27 zeteld zijn, maar de trend die het aangeeft

zijn wij bezig omhoog te klimmen of zijn wij bezig te dalen. En de trend die er op het ogenblik is is heel duidelijk dat de VVD bezig is uit dat dal naar boven te klimmen. En daarin heb ik toen gezegd en ik herhaal het nu zijn liberalen op hun best wanneer zij ergens hard voor moeten vechten en dat doen wij van nu tot en met de 26e mei wanneer wij vechten om de kiezerswinst en wij doen het vanaf de 26e mei opnieuw om onze idealen in dit land uit te dragen.

Dames en heren met deze gedachte in het achterhoofd dat het dus niet gaat om de vraag stopt het straks bij 25, stopt het straks bij 28 of maken we net als bij de vorige Zevkambézwégen gewoon weer 6 zetels winst. Met die gedachte in het achterhoofd gaan wij nu die kandidatenlijst opstellen. Dank U zeer.

Dames en heren het 2e punt van de agenda luidt dat indien nodig de leden van de 2e kamerfractie die het woord willen voeren daartoe nu de gelegenheid zouden krijgen, maar het is zo dat geen van de leden van de 2e kamerfractie het woord heeft gevraagd zodat punt 2 niet nodig is. Overgaande naar punt 3 van de agenda beraadslaging en besluit over de technische inrichting van de in te dienen kandidatenlijsten. Misschien mag ik ter toelichting op het technische advies toch nog enkele opmerkingen maken. In de eerste plaats maak ik graag een algemene opmerking, een algemene opmerking over de ingewikkeldheid die allereerste bespeurd is in het technisch advies. Een ingewikkeldheid die ertoe geleid heeft dat een aantal afdelingen gevraagd heeft om op de agenda van de jaarvergadering in mei als agendapunt op te voeren een besluit te nemen door de partij dat het technische advies in het vervolg minder ingewikkeld is. Dames en heren dat besluit, u moet natuurlijk zelf weten of u het neemt, maar tenzij wij met elkaar tegelijkertijd besluiten om de fractie in het vervolg niet groter te laten zijn dan zo'n zetel of 16 zoals vroeger kan dat besluit niet worden uitgevoerd. De ingewikkeldheid van het technisch advies hangt namelijk samen met het feit dat de VVD gegroeid is en dat wij geen fracties meer verwachten in orde van grootte van 16 leden, maar dat wij fracties verwachten die ergens tussen de 29, en de 30 aan de bovenkant daarvan liggen en die wanneer je met de plaatselijke vervanging rekening gaat houden een aantal kandidaten vergt dat tegen de 40 loopt. Want als u nu ziet naar de samenstelling van de 2e kamerfractie op dit ogenblik met 28 leden dan kunnen we tegelijkertijd constateren dat nummer 38 van de lijst van toen mevrouw Rempt er al in zit. 10 opvolgers waren dus nodig in die vier jaar. De meeste daarvan als gevolg van het feit dat een aantal leden van de 2e kamerfractie wareden benoemd tot minister

of staatsecretaris. Een lid werd gepromoveerd tot lid van het europese parlement en vond dat voldoende. Twee plaatsvervangende leden hebben de beurt overgeslagen om verschillende redenen. Een was gedeputeerde geworden dus dat was ook mooi. Dat betekent dat wanneer je een fractie verwacht in de orde van 28 leden dat je toch tenminste op 40 verkiesbare leden moet rekenen. Want ook als de VVD niet in het kabinet komt waar ik niet in geloof dan leert de ervaring dat oud bewindslieden niet altijd de rit helemaal uitzitten en dat het dus weleens kan voorkomen dat ook dan er enige natuurlijk verloop is in die 2e kamerfractie en dat dan ook de opvolging geboden is. Dat is dan ook een troost voor die kandidaten die straks boven die nog onbekende grens of beneden die onbekende grens op de kandidatenlijst worden gesteld. Maar nu het technisch advies, wat heeft dat daar mee te maken. Het heeft dit er mee te maken dat op een kandidatenlijst zoals die uiteindelijk in het stembokje voor de kiezers wordt neergeslagd niet meer dan 30 namen mogen voorkomen. En wil je dus een voldoende aantal kandidaten stellen dan moeten de lijsten onderling verschillend zijn. Dat kan heel simpel door te zeggen in iedere kieskring wordt er maar een eigen lijst ingediend dan kan het regionalisme helemaal onbelemmerd door iedereen worden beoefend. Maar in onze partij is het zo dat men toch graag hier de beslissing neemt over de volgorde waarin straks de mensen in de kamer komen. En willen we ons over die volgorde uitlaten en willen we ook dat die volgorde in acht wordt genomen, dan kan het niet anders of er is een ingewikkelde technische regeling nodig om te bereiken dat die volgorde ook straks wordt geëffectueerd. Het zou dus makkelijk zijn om het technisch advies wat minder ingewikkeld laten te zijn, maar dan zou u zich niet moeten verbazen wanneer het volgende gebeurt dat de kandidaat die u rangnummer 28 hebt gegeven als 19e in de kamer komt of iets omgekeerds. En wanneer dan daar ergens de grens iets daarvoor gevallen zou zijn dan krijgen we grote teleurstellingen en frustraties in de partij. Het beste is dus toch om technisch advies zo ingewikkeld te laten zijn als minimaal nodig is. We proberen het echt niet moeilijker te doen dan het is, om dan de vragen die in een proces verbaal zijn, in het formulier dat u in de afdeling invult bij het volgen van het opstellen van de advieslijsten om dat zo nauwkeurig mogelijk te volgen en als er dan staat een vraagje om iets heel onaardigs te zeggen maar ik zeg het toch, als er dan een vraagje staat wie zou u in volgorde van nationale voorkeur op de 2e, 3e, 4e enz. plaats te stellen om dat dan ook te doen. En inderdaad te kijken naar de volgorde van nationale voorkeur en niet te kijken, want dat stond er niet naar de volgorde van regionale voorkeur, want dan krijgt u ingewikkelde complicaties waar we ook deze keer weleens van tijd tot tijd last hebben.

Dan over het technisch advies. Hoe hebben we dat nu op 13 december in het vat gegoten. Het hoofdbestuur wist dat er een grote groep in de partij is die een wat grotere kop wilde, die op alle lijsten dezelfde was. Er is tenslotte een aantal bewindslieden en er is een aantal kamerlieden dat zeer veel kiezers aanspreekt waarvan men graag ziet dat die op alle lijsten voorkomen en niet slechts in een kwart van het land. De grote moeilijkheid was alleen om dat technisch te verwezenlijken, want had je een kop van twee-drie-vier-vijf-zes of zeven dan ging de zaak technisch niet goed. Dan kwamen er moeilijkheden tussen de plaatsen 19 en 25. Die moeilijkheden kreeg je weer niet wanneer je een kop van acht had. En op het ogenblik dat we daar achter zijn gekomen hebben we dat ook voorgesteld aan de verkiezingsraad en vandaar dat er een kop van acht is. Een lijststaanvoerder in het hele land hetzelfde op de plaatsen 2 tm 8 een aantal kandidaten die in het hele land hetzelfde zijn, maar de volgorde mag u zelf per kamercentrale bepalen. De daaropvolgende plaatsen dat zijn de plaatsen 9 tm 20 dezelfde kandidaten, nee een aantal verschillende kandidaten in vier verschillende groepen van drie. Dan op de plaatsen 21 tm 32 de zogenaamde ijzeren ring dat zijn dezelfde kandidaten in dezelfde volgorde op alle lijsten. En dan vanaf de plaats 33 tm 52 gaan we weer omwisselen, dan zijn er weer vier groepen waarin telkens 5 verschillende kandidaten worden gesteld. Dan zijn we op plaats 28 van de lijst per kieskring en op de plaatsen 29 en 30 mag u dan uw regionale of landelijke kandidaat stellen die een grote trekkracht hebben en die daarom in België ook lijstduwers worden genoemd. Een begrip dat ik ook graag in Nederland ingang zou willen doen vinden voor wat de VVD betreft. Dames en heren dat is in korte trekken het technisch advies. Mag ik dat punt voor punt bij u aan de orde stellen of zijn er eerst sprekers in de zaal die algemeen over het technisch advies het woord wensen te voeren. Niemand. Dan gaan we het punt voor punt instemming brengen waarbij ik een stembureau moet benoemen. En zou willen vragen of van het stembureau deel zouden willen uitmaken mevrouw van Dijk te Eindhoven, mevrouw Sikman uit den Haag, Mevrouw Lazare uit Maastricht en de heer Bos uit Apeldoorn en de heer Koppenaal uit Broek en Waterland. Zouden die willen plaats nemen op de tafel achter en boven het hoofdbestuur. De stemmingen ook over het technisch advies zijn van dien aard dat er een tweederde meerderheid bereikt moet worden al u het omver wilt krijgen. Dames en heren punt 1 van het technisch advies: op alle in de 18 rijkskieskringen in te dienen kandidatenlijsten wordt dezelfde kandidaat op de eerste plaats gekandideerd. Een lijststaanvoerder in het hele land. Niemand tegen, dan is dat aanvaard.

Die man of vrouw zelf moeten we nog zoeken.

Op de plaatsen 2 tm 8 op alle lijsten 7 kandidaten voorkomende in alfakieskringen dezelfde maar in de volgorde van voorkeur die de centrale vergadering in die kieskring zelf bepaalt. Niemand tegen.

Onderdeel 3: op de plaatsen 9, 10 en 11 worden vier combinaties van kieskringen gevormd waarin telkens 3 in totaal dus 12 kandidaten worden gesteld. De volgorde wordt weer bepaald door de desbetreffende kamercentrale. Akkoord.

Dan is het zo dat die combinatie van kieskringen die hierbij horen die zijn aldus gekozen dat zij naar de uitslagen van de vorige verkiezingen en dat zijn de statenverkiezingen en de europese parlementsverkiezingen ongeveer even sterk zijn voor wat betreft het aantal VVDstemmen. Dat zijn combinatie A de kieskringen 's Hertogenbosch, Tilburg, Leeuwarden Zwolle, Groningen en Assen. Combinatie B de kieskringen Arnhem, Nijmegen, Utrecht en Maastricht, Combinatie C de kieskringen Rotterdam den Haag, Leiden en Dordrecht. En kieskring D Amsterdam, den Helder, Haarlem en Middelburg. Akkoord met deze indeling.

Dan op de plaatsen 12 tm 23 op alle lijsten 12 kandidaten. Op alle lijsten dezelfde kandidaten in dezelfde volgorde, de zogenaamde ijzeren ring. Akkoord.

Dan op de plaatsen 24 tm 28 20 verschillende kandidaten verdeeld over vier combinaties van kieskringen. Dat zijn diezelfde combinaties als daarnet. Per combinatie telkens in dezelfde volgorde. Akkoord.

We hebben dan op dat moment 52 verkiesbare kandidaten gesteld. Daar kan dus zelfs een heel goede verkiezingsuitslag wel tegen. Dan mogen op de plaatsen 29 en 30 in elk van de kieskringen 2 kandidaten die door de centrale vergadering van de desbetreffende kamercentrale geacht wordt in die kieskring bijzondere trekkracht te hebben. Die kandidaten hoeven niet op de groslijst te hebben gestaan en hoeven zich ook niet bereid te verklaren om een verkiesbare plaats te vervullen want zo groot is ons optimisme ook weer niet. Akkoord ook met dit onderdeel van het technisch advies.

Dan stel ik vast dat het technisch advies hiermee is vastgesteld en daarmee de technische inrichting van de kandidatenlijsten die zullen worden ingediend. Wij gaan dan over tot het voorlaatste agendapunt, agendapunt 4 luidende definitieve vaststelling van de in de onderscheidende kieskringen in te dienen kandidatenlijsten. Wij stemmen dan daarover voorzover stemming wordt gevraagd en wij besluiten aan de hand van de lijst zoals die door de verkiezingsraad is voorgesteld. De eerste plaats die de verkiezingsraad heeft voorgesteld en dat is dus de plaats van de lijstaanvoerder die op allerlei lijsten dezelfde

zal zijn daarmee heeft de verkiezingsraad een eenvoudige beslissing genomen omdat die beslissing door de partij zo goed was voorbereid. U kent de procedure. Eerst hebben alle afdelingen naar eigen inzicht kandidatenlijsten ontworpen en een advieslijst opgesteld. In bijna 100% van de afdelingen had op dat ogenblik als lijststaanvoerder voorgesteld Hans Wiegel. Daarna hebben de kamercentrales advieslijsten opgesteld en daaruit kwam unaniem tevoorschijn als lijststaanvoerder Hans Wiegel en de verkiezingsraad heeft dan ook dienovereenkomstig en overeenkomstig het advies van het hoofdbestuur besloten aan u te adviseren Hans Wiegel te plaatsen op de eerste plaats van de kandidatenlijst als lijststaanvoerder voor de derde keer in verkiezingen die de VVD in mei ingaat. Ik stel u dus voor hem nu te kandideren.

Dames en heren ik stel hem de vraag of hij deze benoeming aanvaardt.

Dank u wel voorzitter, dank u wel algemene vergadering voor het vertrouwen dat u in mij hebt willen uitspreken. Ik ben bereid om het lijsttrekkerschap ook bij de komende verkiezingen te aanvaarden en ik zeg u erbij dat ik met alle kracht die in mij is zal ervoor in zal zetten om er mijn bijdrage toe te leveren dat die verkiezingsuitslag in mei voor onze partij een goede uitslag zal zijn. Ik reken ook meer nog dan bij de vorige verkiezingen waar ik uw lijsttrekker mocht zijn op uw inzet omdat het naar mijn overtuiging de zwaarste verkiezingen zullen zijn sinds 1972. En ik geloof ook juist omdat het die zwaarste verkiezingen zijn dat ik kan rekenen op uw inzet, omdat het een van de eigenschappen van juist liberalen is dat als het moeilijk is als de problemen buitengewoon groot zijn dan niet weg te lopen voor verantwoordelijkheid, maar juist met volledige inzet de taken waar wij voor staan aan te vatten. Wij gaan de verkiezingsstrijd in vanuit een achterstand, maar ik ben ervan overtuigd dat die verkiezingsstrijd door ons gewonnen kan worden. En ik ben ervan overtuigd dat wij die strijd kunnen winnen door onze inzet en ook omdat wij ons op belangrijke punten onderscheiden van andere politieke groeperingen in ons land. Onze partij kent geen onderling gekrakeel. Wij gaan eensgezind de verkiezingen in. Onze partij doet geen fraaie beloften. Wij spreken harde waarheden en wij doen niet mee aan partijpolitiek gekissebis, maar wij zetten het aanpakken van de problemen centraal. Die problemen zijn groot, maar die problemen kunnen worden opgelost. Ik geloof dat het funest zal zijn en sommige doen daaraan mee, wij niet, om elkaar in de put te praten. Dat hoeft niet. De vraagstukken liggen er. Een toegenomen werkeloosheid. Vele bedrijven die in de rode cijfers zitten.

Een te grote groep van onze bevolking die geen gebruik maakt van de sociale uitkeringen. Wij vinden dat er weer gewerkt moet worden. Gewerkt ook mijnheer de voorzitter, dames en heren niet alleen om ons bedrijfsleven weer gezond te maken. Niet alleen om de toekomstige welvaart veilig te stellen, gewerkt ook aan onze veiligheid. Hier in ons land en internationaal. En ook daar onderscheidt de VVD zich van andere partijen. Bij ons staat het veiligheidsbeleid niet op de tocht. Bij ons is het niet zo zoals in de PvdA dat de discussie daar niet in de eerste plaats gaat over het veiligheidsbeleid, maar over de vraag of de heer den Uyl weer lijsttrekker kan worden. Bij ons is het niet zo zoals in D66 waar de meningen over het internationale veiligheidsbeleid uitspelen. Van ons standpunt tot een standpunt dat dicht bij de PPR ligt bij ons is het niet zo dat wij dat soort tegenstellingen hebben en we verdoezelen ook geen tegenstellingen. Ik zou en ik hoop dat u dat goed vindt vanpochtend maar heel kort willen spreken. Ik zou aan het slot van mijn korte woorden dit willen zeggen. Ik geloof dat wij in deze campagne heel nadrukkelijk het behartigen van het landsbelang centraal moeten zetten. Dat wij bereid moeten zijn om niet alleen te kijken naar het eigen beleid en naar het eigen gelijk, maar dat we bereid moeten zijn ook naar andere te luisteren en met andere tot samenwerking te komen. Die nationale aanpak die is niet alleen nodig. Ik ben ervan overtuigd dat ons volk die samenwerking, die nationale aanpak ook wil. Wij beloven geen schone schijn. Wij geloven in een goede toekomst van ons land en een goede toekomst komt er alleen als wij in ons land alle partijen, alle burgers de handen ineen slaan. Samen aan het werk, daar heeft ons volk recht op. Dank U.

Dames en heren op de plaatsen 2 tm 8 zeven kandidaten in het hele land dezelfde kandidaten. In een volgorde die de kamercentrale zelf bepaalt en daarom kandidaten die dezelfde rangorde onderling hebben. 2 tm 8 of 8 tm 2 dat beslist de kamercentrale zelf. Wij houden gemakshalve de volgorde aan zoals die ook naar voren is gekomen in de verkiezingsraad en zoals die naar voren is gekomen bij de berekeningen van de advieslijsten uit de kamercentrales. Ik noem u de namen, zodra iemand een stemming wil dan moet dat geroepen worden want het zou pijnlijk zijn wanneer u te laat was. We moeten tenslotte vandaag beslissen en dat kan als u dat wenst door stemming gebeuren. Plaats 2 tm 8.

Mevrouw Smit-Kroes. Ik constateer dat zij kandidaat gesteld is.
De heer Rietkerk. Ik constateer dat ook hij kandidaat gesteld is.
De heer Nijpels. Ook de heer Nijpels is kandidaat gesteld.
Mevrouw Cappeijne. Ook mevrouw Cappeijne is kandidaat gesteld.

De heer de Korte. De heer de Korte is kandidaat gesteld.

De heer van Ardenne. Ook de heer van Ardenne is kandidaat gesteld.

De heer Ploeg. De heer Ploeg is kandidaat gesteld.

Daarmee zijn wij dus tm plaats 8. Op de plaatsen 9 tm 20. Dat is de ingewikkelde formulering. 4 combinaties waarin telkens 3 in totaal dus 12 kandidaten worden gesteld. De volgorde wordt weer bepaald door de desbetreffende kamercentrale. Wij gaan eerst die 12 kandidaten aanwijzen. Als dat gebeurd is wordt de plaatsing per combinatie aan u ter beslissing voorgelegd. Deze kandidaten zijn dus ook ex equo 9 tm 29 zijn dus onderling verwisselbaar zij het dat ze alleen maar in een groep kunnen worden geplaatst.

De heer Braams. Is kandidaat gesteld.

De heer Dees. Is kandidaat gesteld.

De heer Koning. Is kandidaat gesteld.

De heer Evenhuis. De heer Evenhuis is kandidaat gesteld.

De heer Hermans. Is kandidaat gesteld.

De heer van Ekelen. Is kandidaat gesteld.

De heer Scherpenhuizen. Is kandidaat gesteld.

Mevrouw Ginjaars - Maas. Is kandidaat gesteld.

De heer Bolkestein. Is kandidaat gesteld.

De heer Waalkens. Is kandidaat gesteld.

De heer Kea. Is kandidaat gesteld.

De heer de Beer. Is kandidaat gesteld.

Als verdeling van deze 12 kandidaten over de vier groepen hebben wij een voorstel gepubliceerd op bladzijde 16 van vrijheid en democratie. De richtlijnen bij dat voorstel zijn geweest dat wij getracht hebben de bewindslieden zo eerlijk mogelijk over de groepen te verdelen. Dat wij verder hebben gekeken naar de regionale voorkeur. Als 2e maatstaf dus en niet als 1e. Wij hebben gekeken naar de regionale voorkeur en zijn toen dus gekomen tot een indeling in groep combinatie A.

De heren Dees-Evenhuis-Scherpenhuizen.

Combinatie B: de heren Braams-Hermans- Waalkens.

Combinatie C: de heren Koning-Mevrouw Ginjaars-Maas- de heer de Beer.

Combinatie D: de heren van Ekelen-Bolkestein-Kea.

Wil iemand hierover het woord. Zo niet dan stel ik vast dat de kandidaten zoals genoemd in de desbetreffende combinaties gekandideerd worden. Dan komen we aan de zogenaamde ijzeren ring. De kandidaten 21 tm 32 op alle plaatsen dezelfde.

De heer Triepels. Iemand vraagt het woord.

Mijn naam is Rubens afgevaardigde afdeling Roermond.

Mijnheer de voorzitter, dames en heren, als bestuurder van de vervoerdersvakbond behartigen wij alle belangen van de zand- en grindschippers nationaal als zowel als internationaal. Tevens spreek ik namens een groot aantal wegvervoerder, autorijschoolhouders en taxiondernemers, met name de zogenaamde zelfrijders. Wij allen hechten grote waarde dat de heer van de Ven in de 2e kamer terug komt. Ik heb de laatste tijd de voorverkiezingen op de voet gevolgd en het verwondert mij over het feit dat er zo weinig mensen zijn die weten wat er zich in den Haag afspeelt. Met grote tåleurstelling geeft onze achterban kennis genomen van het feit dat de heer van de Ven op de lijst van kandidaten voor de komende 2e kamerverkiezingen op een dusdanige plaats is geplaatst dat het onmogelijk is dat de heer van de Ven in de volgende zittingsperiode deel zal uitmaken van de VVDfraktie in de 2e kamer. De heer van de Ven als specialist op het gebied van verkeer en waterstaat heeft de afgelopen zittingsperiode een waardevolle inbreng gehad. Ik zelf heb in den Haag veel contacten oa bij de VVDfraktie als ook mede bij de frakties van andere partijen en mede hierdoor is het mij opgevallen dat departementen weten wat ze aan de heer van de Ven hebben. Hij is op zijn gebied een zeer goede specialist. Verder is het mij in den Haag opgevallen de onderlinge verhoudingen binnen alle frakties. De heer van de Ven is bij alle partijen een gezien persoon. Op alle gebied heeft hij politieke feeling. Hij houdt geen eindoos lange verhalen, houdt zich aan fraktiediscipline. Gaat nooit op de solotoer. Hij is uiterst betrouwbaar, de heer van de Veen ligt goed bij de hele fraktie kortom hij is een echte liberaal. Wij begrijpen ook niet dat de heer van de Ven er bij de voorverkiezingen zo bekaaid afgekomen is. Temeer daar de afgevaardigden van de kamercentrale Limburg de voorkeur hebben gegeven aan de heer van de Ven. In alle bewijs is zelf dat de tegen... van de heer Triepels de heer Porteyne ongenveer met gelijke hoogte met de stemming is beëindigd een duidelijk bewijs dat de heer van de Ven de voorkeur kreeg tov de heer Triepels. Soms, zijn er soms kamercentrales beïnvloed. Zijn er stemgerechtigden die hier opzettelijk aan hebben meegewerkt of zijn er stemgerechtigden die ter geoder trouw hebben gehandeld. Tegen de strategie die er toegepast is, daar stel ik veel vraagtekens tegenover. Ze zijn moeilijk te bewijzen, maar ze kunnen wel waar zijn. Geachte dames en heren wat zijn nu onze zorgen. Wanneer er een nieuwe regering komt, gevormd wordt waar de VVD in zitting heeft, dan zit de fraktie van de VVD zonder specialist op het gebied van verkeer en waterstaat. Onze huidige staatssecretaris Nelie Smit-Kroes blijft dan uiteraard op haar post en wie zal het zeggen misschien wordt ze wel minister van verkeer en waterstaat.

En wie behartigt dan binnen de fraktie van de VVD onze belangen. Wanneer de VVD nie zou terugkeren in de regering is men gauw geneigd om te zeggen dan hebben we nog altijd Nelie Smit-Kroes. Het moet toch iedereen duidelijk zijn dat de ambities van Nelie Smit-Kroes verder gaan dan kamerlid. Het afgelopen jaar werd haar naam al regelmatig genoemd voor het lidmaatschap der EEG. Wij moeten hier als zodanig wel rekening mee houden. Wat heeft de VVD voor ons dan nog voor doel. Wanneer wij geen specialist op het vervoersgebied hebben in de VVD-fraktie. Ik spreek hier niet voor mijzelf. Dan had ik er geen moeite mee, maar ik spreek namens duizenden ondernemers die alle belang hebben in de terugkeer van de heer van de Ven. Vooral de laatste berichten dat de VVD in opwaartse gang is kunnen wij niet en mogen wij ons niet veroorloven dat er een grote groep liberaal denkende vervoerder in Nederland in de rem komen te staan c.q. zich brlazerd voelen bij een eventuele niet terugkeer van de heer van de Ven en zij noodgedwongen naar een andere partij moesten overgaan, een partij waarin wel vervoersspecialisten zitten. En daarin de belaggen van hun worden behartigd. Geachte aanwezigen dit kunnen en mogen we niet toelaten. Het was mij bekend dat Limburg maar een kandidaat mocht aanwijzen die in aanmerking zou komen voor een verkiesbare plaats, maar ik herhaal het nog eens en duidelijk dat het mij verwondert voor het feit dat er weinig mensen zijn die weten wat er zich in den Haag afspeelt. Hier liggen volgens mij andere oorzaken. Oorzaken die ik in het begin van mijn betoog reeds heb gezegd. Persoonlijk heb ik niets tegen de heer Triepels van de kwaliteiten van de heer Triepels wil ik niets afdoen, doch vocturisten zijn er genoeg, maar specialisten op het vervoer zijn dun gezaaid. Een rede waarom wij pleiten voor de terugkeer van de heer van de Ven in de 2e kamer. Daarom vraag ik de vergadering met klem om uw stem uit te brengen op de heer van de Ven, dit in het landebelang, doch vooral voor duizenden beroepsvervoerders in Nederland cq ondernemers in de binnenvaart en wegvervoer. En laat ons nu gezamenlijk de VVD sterk maken. De verkiezingen staan voor de deur, laat ons met z'n allen naar buiten propaganda maken met een vooropgesteld doel dat mede door de inbreng van de VVD een kamermeerderheid komt waardoor het mogelijk gemaakt moet worden een 2e kabinet met VVD. Dank U.

Zijn er afgevaardigden die andere kandidaten of deze kandidaten willen aanbevelen of het woord wensen te voeren. Zo niet dan gaan we tot stemming over. Volgende mededeling, het is zo dat wijziging kan alleen worden aangebracht wanneer.

Mijnheer de voorzitter het is mij ontgaan namens welke afdeling de laatste

spreeker heeft gesproken. H

Hij deelde mee te komen uit Roermond. Sprak hij namens de afdeling of op persoonlijke titel.

Ik ben afgevaardigde van de regio Roermond.

Stemming. Het is zo dat.

Voorzitter, mijn naam is Markuze afdeling Zaanstad, Oostzaan en Wormer. Zonder in te gaan op de inhoudelijke gang van zaken lijkt het mij niet zo onredelijk dat het congres wordt voorgelicht over de redenen waarom de heer van der Ven zo laag is gedaald.

Ik kan daarvan alleen maar dit zeggen en dat geldt voor elke kandidaat die lager staat dan u misschien had gehoopt, dat is dat er nooit een reden is waarom een kandidaat zakt, maar dat er altijd alleen maar redenen zijn waarom andere kandidaten zijn gestegen. Die wijsheid is toch misschien dieper dan u denkt, want door de methodiek van kandidaatstelling zoals wij die kennen waarbij plaats voor plaats wordt beslist en plaats voor plaats een kandidaat wordt gesteld en door het feitelijk gegeven dat op een plaats maar een kandidaat kan zitten dat verandert pas in de kamer daar zitten ze met drie in een bankje, maar op de kandidatenlijsten per plaats maar een en wie dus niet zo gelukkig is om op de plaats een te komen die staat dus lager dan een. En wie niet zo gelukkig is om op plaats 20 te komen die staat dus lager dan 20. En het is dus alleen maar zo dat gezegd kan worden dat al die kandidaten die vooraf gaan aan de heer van de Ven dat die meer stemmen hebben gekregen, zowel blijkt uit de zogenaamde Moddermen lijst, zowel bij de kamercentrales als ook in het hoofdbestuur als ook in de verkiezingsraad. Ik kan u voor wat hoofdbestuur en verkiezingsraad dit erbij zeggen dat daarin geen enkele negatief geluid over de heer van de Ven is gehoord. Dat niemand in het hoofdbestuur heeft gezegd, mijnheer van de Ven moest maar eens een paar plaatsen lager, dat is dus ook niet in de verkiezingsraad gezegd, maar er is wel gezegd van andere kandidaten dat ze hoger moesten. Zo is het gekomen mijnheer Markuze.

Wij kunnen dank ik overgaan tot de stemming. Het is zo dat de heer Triepels pas van deze plaats afvalt dat de minder dan eenderde steun zou krijgen van deze vergadering. De stemming gaat aldus dat u vrij bent in uw stem. Wilt u geen namen invullen nog want er komen mandjes.

U mag dus stemmen op mijnheer Triepels, op mijnheer van der Ven, maar ook op alle andere kandidaten die op de groenlijst komen mits een. Als het zo mocht zijn dat er op verschillende kandidaten stemmen zijn uitgebracht en als dan tegelijkertijd mocht blijken dat mijnheer Triepels minder dan eenderde heeft gekregen dan vindt er een herstemming plaats tussen de overigen. Mocht het echter zo zijn dat de heer Triepels een derde of meer heeft dan heeft hij deze stemming gewonnen. U bent dus vrij om andere stemmen uit te brengen. Wij zullen als volgt stemmen als u dat goed vindt, dat er mandjes worden geplaatst met het opschrift Triepels, als u daar stembriefje groen 1, nee niet als u daar uw stembriefje instopt dan geldt die stem als te zijn uitgebracht Triepels. Er is een mandje neergezet met de naam van de Ven. Als u daar uw briefje instopt dat wordt u geacht op de heer van de Ven te hebben gestemd en er staat als het goed is een mandje overigen en er staat een mandje blanco. Als u in blanco uw stem stopt dan telt hij niet mee. Als u in overige stopt dan moet u de naam van die andere kandidaat wel op uw stembriefje invullen. Dus zeg dat u op mijnheer Jansen wenst te stemmen die overigens niet op de groenlijst voorkomt dan zet u Jansen op uw papier en stopt u hem in overigen. U kunt nu stemmen dmv stembriefje 1. Alle stembriefjes zijn een waard. U stemt met stembriefje groen 1. U kunt dus stemmen op overigen dan moet u de naam invullen op Triepels of van de Ven of blanco. U kunt nu starten. De gele stembriefjes zijn tien stemmen waard en zijn ook geldig. Is iedereen klaar met stemmen. De stemming is gesloten, de vergadering wordt geschorst en heropend zodra de uitslag bekend is.

De vergadering is heropend. Er zijn uitgebracht bij deze stemming 1334 stemmen waarvan 1139 op Triepels, 73 op van de Ven, 52 op JD Blauw, 46 op mevrouw Krijne, 5 op Remkes, 4 op mevrouw Rempt, 4 op Jacobse en een op Vos de Waal en 10 ongeldig. Het is niet alleen zo dat de heer Triepels meer heeft dan eenderde. Hij heeft de volstrekte absolute meerderheid dus hij blijft hier gewoon staan. De heer Triepels dus op de 21ste plaats. De 22ste plaats mevrouw Verkerk.

De 23ste plaats de heer van Erp.

Het woord is gevraagd.

Mijnheer de voorzitter Hupkes afdeling Bergsebbnhoek. Ik stel voor om op plaats 23 te kandideren de heer Porteyne.

Dank u zeer ik zie nog een spreker.

Voorzitter mijn naam is Blauw, geen familie, noch direkt, noch indirekt

van een van de kandidaten. Ofschoon ik mij heb laten vertellen dat het uitstekende kandidaten waren. Voorzitter ik ben in het dagelijks leven middenstandsconsulent ombudsman van het midden- en kleinbedrijf. Ik heb dus in die kwaliteit veel contacten in de lande met die groep ondernemers uit het midden- en kleinbedrijf. Ik ben erg enthousiast over de wijze waarop dat midden- en kleinbedrijf aandacht krijgt in het concept verkiezingsprogram van de VVD. Ik ben erg enthousiast over het feit dat en het hoofdbestuur en de verkiezingsraad hebben ingezien dat deze groepering in de komende verkiezingen erg belangrijk gaat worden. Dat men op een verkiesbare plaats daarvoor heeft gezet de heer van Erp. De heer van Erp is zelf zelfstandige ondernemer geweest, weet waar hij over praat. Is deskundig, is een volksvertegenwoordiger in optima forma. Laet u het midden- en kleinbedrijf niet in de steek en handhaaft u de man die bij het midden- en kleinbedrijf zo hoog in de markt ligt en zo zeer aanspreekt en dat is de heer van Erp die ik graag aanbeveel.

We gaan over tot stemming, het is wederom een vrij stemming. Een tweederde meerderheid is vereist om verandering te brengen. Stembriefje 2. De namen van Erp en Brteyne zullen boven de mandjes worden geplaatst.

Uitslag van de stemming. Uitgebracht 1348 stemmen waarvan 49 blanco en 2 ongeldig zodat voor de bepaling van de meerderheid 1297 stemmen. Daarvan zijn er uitgebracht op van Erp 902, op Porteyne 307, op mevrouw Krijne 35, op de heer Jacobse 23, op de heer Lensing 11, op de heer van de Ven 10, op de heer Emkes 5 en op de heer Lauksterman 4. Ik stel vast dat de heer van Erp de plaats behoudt die hem door de ~~verkiezings~~ verkiezingsraad is toegekend en dat hij kandidaat is gesteld op de plaats nummer 24. De heer Joekes. Er meldt zich een spreker.

Mijnheer de voorzitter de afdeling 's Hertogenbosch die stelt voor deze plaats kandidaat meester Herman Lauksterman. Door gebruikelijke afwegingen is herman Lauksterman in de voorstellen op de voor hem toch wel onbegrijpelijke 34ste plaats terecht gekomen. Maar dat is op geen enkele wijze representatief voor zijn werkkwaliteit in de huidige 2e kamerfractie. Dat is reeds bewezen omdat hij in verreweg het overgrote deel van de kamercentrales hem een plaats werd toegedacht op het niveau waarvoor wij nu pleiten en terecht. Terecht omdat hij naast zijn algemene visie in de kamerfractie met name met zijn nota stadsvernieuwing een positieve waardering heeft verworven binnen en buiten de fractie, maar niet alleen daar, ook buiten onze partij. Als we dan constateren dat de binnenstadsrenovatie een zaak is in de nederlandse

politiek van hoge prioriteit dan menen wij dat je die kwaliteit in je fractie moet koesteren. Je moet ze koesteren zijnde een aanzienlijke versterking van het VVDgezicht naar buiten op dit punt. Wij weten dat Herman geen fractielid is dat overwegend handenschuddend door de afdelingen stapt. Het is zijn stijl niet en zal het waarschijnlijk ook niet worden. Maar hij werkt liever naast zijn specialiteit volkshuisvesting en stadsvernieuwing aan onderwerpen als reorganisatie binnenlands bestuur, buitenlandse werknemers, evenredige vrachtverdeling, Ambtenarenzaken en pensioenen. Wij doen dan ook op deze vergadering mijnheer de voorzitter een klemmend beroep om hem de plaats terug te geven die hij reeds in de meeste centrales had verworven. Dank u zeer.

Mijnheer Kessler.

Mijnnaam is van der Wal afdeling Maarheeze. Afdeling Maarheeze wenst de kandidatuur van de heer Lauksterman te ondersteunen.

De heer van Bemmelen.

Ik wil bij deze kandidaatstelling niet uitvoerig een pleidooi houden voor de kandidatuur voor de heer Joekes. Ik dacht dat op de verkiezingsraad heel duidelijk door de lijsttrekker is aangegeven welke waarde hij de positie van de heer Joekes in de toekomstige fractie inschat. Ik wil slechts diegene hier aanwezig die ook in de verkiezingsraad aanwezig zijn daaraan helpen herinneren.

Ik hoop voor u dat dat dan een meerderheid is. Nog iemand het woord.

Hoofdbestuur, dames en heren, we hebben nu zopas gehoord dat de heer Lauksterman wordt aanbevolen wegens vaktechnische bekwaming. Waar het bij deze verkiezingen om gaat dat is mannen en vrouwen die de kiezers aanspreken en die overeind blijven bij interviews met linkse journalisten, de NOS, de rode haan. Wat dat betreft beveel ik aan stem op de heer Joekes.

Dan gaan we over tot stemming. Stembriefje 3. De kandidaten die genoemd zijn van wie de namen boven de mandjes zullen verschijnen zijn de kandidaten Joekes en Lauksterman. U bent vrij om op andere kandidaten te stemmen via het mandje overige.

Kan de algemeen secretaris zich even op het podium voevoegen. De persconferentie is in de zaal hiernaast en begint nu zometeen.

De vergadering wordt heropend.

In de eerste plaats wil ik de verontschuldiging aanbieden voor het feit dat deze schorsing langer heeft geduurd, maar er was een persconferentie en de belangstelling van de pers was daarbij uitermate groot. En als u dan even terugdenkt aan de aandrang die er in de partij is om toch een beetje benul te hebben van public relation. Dan geef ik toe dat we die tav de partij weer schromelijk hebben verwaarloosd, maar het was wel nodig ivm de pers. De uitslag van de stemming is de volgende. Uitgebracht 1371 stemmen waarvan 984 op de heer Joekes, 345 op de heer Lauksterman, 13 op de heer Voogt, 12 op de heer Remkes, 9 op de heer Blaauw, 4 op mevrouw Rempt, 3 op mevrouw Krijnen en 1 op de heer Jacobse, waarbij ik constateer dat de heer Joekes niet alleen de vereiste meerderheid, maar ook de volstrekte meerderheid had zodat hij hier blijft staan. De volgende plaats is plaats 25 P.M. Blaauw, landbouwkandidaat.

De daaropvolgende kandidaat H.H. Jacobse.

De daaropvolgende kandidaat J.D. Blaauw.

Ik constateer dat er nu een spreker is, maar dat de stemming Blaauw-Blaauw die ik dan had willen kwalificeren als de meest liberale stemming van de eeuw toch niet heeft plaats gehad.

Mijn naam is Pauli van de afdeling den Bosch. Ik zou bij deze namens de afdeling den Bosch nogmaals als tegenkandidaat willen stellen de heer Luisterman. Mijn collega heeft enige tijd terug al uitvoerig gesproken over de specialisatie van de heer Luisterman, met name volkshuisvesting en niet te vergeten de uitstekende nota die de heer Luisterman schreef over stadsvernieuwing door eigen woningbezit. Dames en heren zijn kwaliteiten heeft hij bewezen. Daarvan getuige ook zijn 26e plaats op de lijst van gewogen gemiddelde van de kamercentrales. Wij willen graag het verschil tussen deze lijst en de lijst ontwerp hoofdbestuur verkleinen. Immers kwaliteiten moeten wel degelijk gewaardeerd worden omdat dat de basis is van je invloed. Ik dank U.

Op de lijst staat de heer Blaauw, voorgesteld is ook de heer Lauksterman. Wij gaan een stemming houden met mandjes Blaauw en Lauksterman en een stemming overige. Ik verzoek u nog even geduld te hebben dan komen de bordjes eraan. Mag ik intussen uw aandacht vragen voor het volgende. Op a.s. zaterdag, vandaag over een week organiseert de kamercentrale Gelderland op 31 januari 1981 een congres over sport en recreatie in het provinciehuis in Arnhem. Ik weet dat VVDers op zaterdag graag veel doen aan sport en recreatie. U doet dat dus volgende

week niet op uw eigen voetbalveld, maar in het huis van de provincie Gelderland. Op het programma staat dat daar o.a. spreken de heer Jager voorzitter van de commissie sport, recreatie en natuurbescherming van de partij. De heer Leeuwenhoek, lid van dezelfde commissie en voormalig lid van het internationaal olympisch comité. En dan ook spreken ons kamerlid Evenhuis en de heer Geertsema. Tenslotte spreekt mevrouw Verkerk-Terpstra die niet alleen alles van sport weet, maar er ook aan deed de epiloog uit. Volgende week zaterdag bent u in Arnhem. Wilt u alleen nog het desbetreffende formulier invullen. Dank u zeer.

De vergadering wordt geschorst.

De uitlag van de stemming over de 26, 27e plaats uitgebracht 1491 stemmen. Uitgebracht op J.D. Blauw 1259, op Lauksterman 188, op mevrouw Krijnen 42, op de heer van de Ven 22, op de heer Remkes 17 en op de heer Jacobse die er al in zat toch nog eens een keer 6. Het is jammer dat hij niet op 2 plaatsen tegelijk gekomen is, want de heer Blauw heeft het duidelijk gehaald. Plaats nummer 28 mevrouw Rempt. Plaats nummer 29 F.W. wijsglas.

Houterman van de kamercentrale Amsterdam. Ik zou graag op plaats 27 uw aandacht willen vestigen voor een van de zittende kamerleden van onze fractie op dit moment mevrouw Anneke Krijnen. Ik zou graag van deze buitengewone algemene ledenvergadering de uitspraak horen dat wij als partij die de slagen gewoon jezelf kunnen zijn zo hoog in ons vaandel hebben dat wij als partij niet laten beïnvloeden door persoonlijke overwegingen, maar heel duidelijk de kwaliteiten van onzen kamerleden primair stellen en de kwaliteiten van mevrouw Krijnen in de afgelopen jaren op het gebied van milieu en volksgezondheid jeugd- en jongerenbeleid en de manier waarop zij appelleert aan met name de jonge kiezers in Nederland tov een van onze concurrenten D66 dat ik een dringend beroep op u zou willen doen om de kandidatuur van mevrouw Anneke Krijnen op deze plaats van harte te ondersteunen.

Ik ben Vermeulen afdeling Velsen. Ik ondersteun de kandidatuur van mevrouw Krijnen van harte.

Vrije stemming over plaats 29. Stembriefje nummer 5.

De vergadering wordt geschorst.

De vergadering is heropend. Uitgebracht 1249 stemmen waarvan 688 op de heer Wijsglas, 445 op mevrouw Krijnen, 64 op van der Ven, 24 op Lauksterman, 23 op Remkes.

De heer Wijsglas heeft niet alleen meer dan een derde, maar ook de meerderheid die staat dus op plaats 29.

Op plaats 30 staat de heer Steenmeijer.

Op plaats 31 staat de heer de Voogd.

Op plaats 32 staat de heer Remkes.

Mijn naam is Rubens van de afdeling Roermond. Ik wil weer inbrengen de heer van de Ven tov de heer Remkes. Ik weet zeker dat de heer van de Ven buiten de combinatie van de Kieskring B veel stemmen voor de VVD zal inbrengen. Niet alleen van vervoerders, maar ook van het nederlands bedrijfsleven. Ook voor het laatste is de heer van de Ven in den Haag bekend om zijn deskundigheid. Het is een man die de kiezers aanspreekt. Mede hierdoor zou het kunnen zijn dat een extra zetel van de VVD komt. Dit bijzonder in het belang voor de vervoerders. Ik reken op jullie.

Wij gaan stemmen over plaats 32. Op de kandidatenlijst zoals voorgesteld door de verkiezingsraad staat de heer Remkes. Voorgesteld is de heer van de Ven. Het is een vrije stemming. Ik maak u nu attent op het volgende. Er staat bij de volgende plaats een fout op de lijst. Er staat namelijk de heer Lauksterman, maar er hoorde te staan de heer Lensing. Lensing staat nu in de groep 37 tm 40, maar die hoort te staan in de groep 33 tm 36. Daar zijn ook de Lauksterman, Korthals en mevrouw Visser en de heer Porteyne staat een plaats lager. Wilt u daar vast rekening mee houden voor de volgende stemming. Deze stemming gaat over plaats 32, Remkes-de Voogd en verder wie u maar wilt. Stembriefje 6.

Wat de volgende plaats betreft dat is dus Lensing, daarna komt Lauksterman die blijft dus binnen de groep 33-36. Daarna komt Korthals die blijft ook in die groep dan komt mevrouw Visser en de heer Porteyne die zakt dus door naar de groep 37 tm 40.

Heeft iedereen gestemd. Dames en heren er zijn mensen die denken dat er een herstemming zou moeten plaats vinden omdat mevrouw Krijnen meer dan eenderde heeft, maar daar gaat het niet om. De heer Wijsglas die heeft meer dan eenderde en dat is genoeg. Het is namelijk zo om Wijsglas van zijn plaats te krijgen moet iemand tweederde van de stemmen halen. Als alle mensen die op Remkes en van de Ven en Lauksterman hebben gestemd nu op Krijnen stemmen dan heeft Wijsglas toch nog altijd meer dan. Ik wil wel herstemmen maar het is zonde van uw tijd. Wat hier staat is een vergissing er had eenderde moeten staan. Nee ik heb aan het begin van de vergadering gezegd eenderde en dat is heel duidelijk. Wie op de lijst staat kan er alleen met een tweederde meerderheid van afgebracht worden, dus zodra je zelf als de zittende man eenderde heeft of meer

dan blijft hij zitten. Er staat in het reglement dit dat alleen met een tweederde meerderheid wijziging in de lijst kan worden gebracht en ik constateer dat er geen tweederde meerderheid van de partij zich heeft uitgesproken tegen de plaats. Het staat verkeerd in vrijheid en democratie. Mij

Mijnheer de voorzitter mevrouw Vermeulen kamercentrale Haarlem. Mevrouw Krijnen is ons enig zitting hebbende kamerlid op dit moment, maar desondanks de fout die in het drukken is gelopen en de vergissing willen we u graag vergeven en ik denk niet dat er herstemming nodig is want zoals het reglement is inderdaad eenderde genoeg voor mijnheer Wijglas. Het spijt ons dat mevrouw Krijnen het niet gehaald heeft, maar ik reken als grote kamercentrale wel op de vergadering bij het steunen van onze eerste kandidaat de heer Lensing. Dank u wel.

Maar ik wil toch en dat is een belangrijk punt van orde en het heeft verkeerd gestaan in vrijheid en democratie en dat feit op zichzelf rechtvaardigt een uitspraak van de vergadering dat hier niet de indruk blijft bestaan. Het reglement schrijft voor dat met een tweederde meerderheid wijziging kan worden gebracht. Dat brengt dus logischerwijze dacht ik met zich mee dat als de voorgestelde kandidaat eenderde heeft of meer dat hij dan blijft staan. Zo is het ook aan het begin van de vergadering gezegd, maar zo heeft het niet in V en D gestaan. Nu zou ik even toch als punt van orde aan u willen voorstellen of u ermee akkoord gaat dat we het zo doen zoals ik het nu zeg en aan het begin van de vergadering heb gezegd en het niet in vrijheid en democratie heeft gestaan dat er pas dan een herstemming plaats vindt wanneer de voorgestelde man of vrouw inderdaad minder dan eenderde haalt omdat anders bij voorbaat niet is voldaan aan de vereiste dat je pas met tweederde van zo'n plaats kunt worden afgeduwd. Bent u het daarmee eens of niet. Dus we kunnen voortgaan met de stemming over de plaats waar we nu mee bezig zijn respectievelijk waren. Dat was de plaats Remkes waartegen de heer van de Ven is voorgesteld. Iedereen niet tevreden maar wel akkoord. Dan wordt de vergadering nu weer geworst. Dames en heren de uitslag van de stemming over plaats 32 de laatste plaats van de ijzeren ring, uitgebracht 1307 stemmen waarvan 6 ongeldig. Op de heer Remkes 970, op de heer van de Ven 276, Op mevrouw Krijnen 51 en op Lauksterman 4. Zodat de heer Remkes deze plaats behoudt. Zoals ik u daarnet heb gezegd staat er nu een foutje in vrijheid en democratie met dien verstande dat boven de heer Lauksterman de naam moet staan van F.A. Lensing die blijft dan met Lauksterman, Korthals en mevrouw Visser in de groep van

33 tm 36 ex equo. De heer Porteyne zakt dan door naar de groep 37 tm 40 ex equo. U gelieve dus te bedenken dat de kandidaten waarover wij nu spreken weer in een deel van het land voorkomen en dat dus de kandidaten Lensing, Lauksterman, Korthals en mevrouw Visser ex equo staan in verschillende combinaties voorzover u ze dus op deze plaatsen kandideert. Ik noem u de namen voor de plaatsen 33 tm 36 ex equo in de verschillende groepen op de 24e plaats de heer Lensing akkoord.

De heer Lauksterman. Akkoord.

De heer Korthals. Akkoord.

Mevrouw Visser van den Berg.

Houterman van de kamercentrale Amsterdam.

Gezien de unieke en duidelijke uitslag op plaats 29 hier gedaan door de buitengewone algemene ledenvergadering waarbij 445 stemmen zijn uitgebracht op mevrouw Anneke Krijnen zou ik aan deze buitengewone algemene ledenvergadering nogmaals een dringend beroep willen doen om op deze plaats mevrouw Anneke Krijnen ons hidig zittend kamerlid voor de VVD fractie een eerlijke en duidelijke kans te willen geven.

Mijn naam is Kuiper van de afdeling Hengelo. De afdeling Hengelo en Enschede die hebben mevrouw Visser kandidaat gesteld. Daarvoor waren een aantal redenen. Ten eerste u weet in Twente speelt de textiel, de malaise in de textiel een grote rol. Mevrouw Visser weet erg veel van de textielbranche af. Zij is daarin werkzaam. Daarnaast diegene die haar stuk hebben gelezen wat ze heeft geschreven voor haar kandidaatstelling bleek ook nog dat zij zeer deskundig was op andere terreinen bijvoorbeeld op juridisch gebied, alternatieve straffen, noem maar op. Diegene die dat stuk hebben ontvangen die zullen dat zeker kunnen beamen en daarom afdeling Hengelo en Enschede, hele ondercentrale Hengelo, ondercentrale Enschede pleiten voor mevrouw Visser.

Mijnheer de voorzitter mijn naam is Frank Rojof van de afdeling Enschede. Ik zou in dezelfde bewoordingen willen spreken als de heer Kuiper van de afdeling Hengelo. Als wij kijken naar het werk wat ook mevrouw Visser heeft verricht in de gemeenteraad van Enschede waar zij zeer veel lof heeft gekregen, waar zij zeer deskundig haar werk verricht en bovendien ook nog eens een keer kijkt naar het punt dat zij in Twente zeer veel stemmen zal trekken en ook nog eens een keer gaan bekijken dat Twente geen eigen 2e kamerkandidaat zou hebben als mevrouw Visser verder zou gaan dalen pleit er genoeg voor dat wij voor mevrouw Visser op deze plaats zijn.

Ik stel voor tot stemming over te gaan. De kandidaat gesteld door de verkiezingsraad is mevrouw Visser. De kandidaat hier genoemd voor deze plaats is mevrouw Krijnen en de stemming is vrij. Stembriefje zeven.

Uitgebracht 1273 stemmen. 24 ongeldig dat zijn diegene die dachten dit is de laatste stemming we gooien het hele boekje er maar in. Mevrouw Visser 726, mevrouw Krijnen 523. Mevrouw Visser blijft op deze plaats staan. Daarmee zijn de kandidaten gesteld voor de plaats op de lijsthoogte nummer 24. Op de voet van bladzijde 16 waar u achter plaats 24 die 4 na^men ook ziet staan stel ik u voor de indeling aldus te doen plaats vinden dat mevrouw Visser van den Berg komt in combinatie A opdat zij inderdaad in Hengelo en Enschede de stemmen kan vergaren die haar worden toegedicht. De heer Lauksterman in combinatie B. De heer Korthals in combinatie C en de heer Lensing in combinatie D. Dan is ieder geplaatst in de regio waar hij of zijvandaan komt. Dan gaan we over naar de plaatsen 37 tm 40. Daar staan ex equo de heren Porteyne, Jellema, en mevrouw Krijnen en de heer Fransen. Ik noem u de namen afzonderlijk-

De heer Porteyne. Akkoord.

De heer Jellema. Akkoord.

Mevrouw Krijnen. Akkoord.

De heer Fransen. Akkoord.

Mijnheer de voorzitter ik zou gaarne in de aandacht van de vergadering willen aanbevelen de heer Vos de Waal uit Delft. Mijn naam is overigens de Graaf uit Delft. Wij hebben als afdeling Delft de kandidatuur van de heer Vos de Waal van harte ondersteund. Ik zou kunnen praten in de termen van deskundigen op het gebied van de rotterdamse haven als wethouder van Delft voor financiën en economische aangelegenheden. Maar ik wil de heer Vos de Waal vooral aanbevelen als generalist waar we in de kamer dacht ik behoefte aan hebben. Dank U.

Voor plaats 40 is dat dan tegen de heer Fransen.

Er wordt gestemd over een van de plaatsen 37 tm 40 te weten over de kandidaat Fransen genoemd op deze plaats en ook is genoemd de heer Vos de Waal en mevrouw.

De kamercentrale Haarlem. Ik wil graag een warm pleidooi houden voor mijnheer Fransen welbekend bij onze fractie omdat die fractie-medewerker is en heel veel ervaring heeft op politiek gebied en daarom staat hij ook terecht op deze plaats.

Dan gaan wij over tot stemming. Fransen is de kandidaat van de verkiezingsraad. De heer de Vos de Waal is genoemd en verder is de stemming vrij.

Uitgebracht 1194 stemmen waarvan 1052 op de heer Fransen, 131 op de heer Vos de Waal en 11 ongeldig. Ik constateer dat de heer Fransen tot de groep 37 tm 40 hoort. Dames en heren nu ga ik u een heel moeilijke vraag stellen. Wij moeten die mensen indelen in de vier kieskringen en dat is dus op de hoogte bladzijde 16 van plaats 25. Daar staat nu Fransen in groep A. Hij is afkomstig uit Haarlem en staat dus in een voor hem vreemde combinatie. Daar staat Porteyne in B dat is een ook, dat is niet de provincie waar hij vandaan komt dat zijn Arnhem, Nijmegen, Utrecht en Maastricht. Daar staat Jellema onder C terwijl hij komt uit Brabant en mevrouw Krijnen staat in Haarlem, dat is wel de groep waar zij vandaan komt. De heer Fransen of mevrouw Krijnen moet dus voor wat de eigen kieskring betreft het veld ruimen. Het leek ons in de verkiezingsraad toen redelijk om mevrouw Krijnen als zittend kamerlid in Haarlem te laten uitkomen en de heer Fransen is toen in A geplaatst. Maar achteraf is het wellicht verstandiger en dat voorstel is mij gedaan Jellema die nu in C staat in A te zetten en Fransen in C, want Jellema staat dan tenminste ook afkomstig uit Brabant in zijn eigen combinatie. Ook die beslissing Jellema overhevelen naar A en Fransen naar C die moet met 2/3 meerderheid worden genomen. Ik ga u dus straks maar ik zie dat er een spreker is een voorstel doen om dat besluit met algemene stemmen te nemen, dat spaart ons een stemming uit.

Meulemans kamercentrale Leiden. Ik wilde u vragen de heer Porteyne in combinatie C naar te zetten.

Wij zouden dus kunnen overwegeneen soort driehoeksruil Jellema in A dan staat hij in zijn eigencombinatie, Porteyne in C en Fransen in B en dan blijft die in een combinatie die bij hem past omdat mevrouw Krijnen al in Haarlem staat. Dus zou ik u mogen voorstellen en een dringend beroep op u mogen doen om dan met algemene stemmen te aanvaarden zodat we niet hoeven te tellen of die 2/3 gehaald is om Heer Jellema A, Fransen B, Porteyne C, Krijnen D. Akkoord.

Voor plaats 26 staan ex equo als 41 tm 44 mevrouw Kamp, de heer Querido, de heer Groothof en mevrouw de Leve. Ik breng ze stuk voor stuk in stemming. Mevrouw Kamp. Akkoord. Meneer Querido. Akkoord. Meneer Groothof. Akkoord en mevrouw de Leve. Ik stel vast dat zij zijn gekandideerd. Ik stel voor om mevrouw Kamp te plaatsen in A, mevrouw de Leve in B, de heer Querido in C en de heer Groothof in D.

Dat betekent dat mevrouw de Leve niet goed staat want die zou ook in C moeten maar daar hebben we desbeere Querido al staan. Akkoord met deze indeling. Dan gaan we naar plaats 27 daarvoor staan ex equo 45 tm 48 de heer J.M. van der Ven. Akkoord. Mevrouw Vortman van Assen. De heer Vos de Waal en de heer Jansen. Als u met deze kandidaten akkoord bent stel ik u voor om op de 27e plaats te zetten in A mevrouw Vortman van Assen, in B de heer van der Ven, in C de heer Vos de Waal en in D de heer Jansen. Akkoord. Dan is aldus besloten op plaats 28 daarvoor zijn als 49 tm 52 ex equo gekandideerd de heren Dijkstal, Leiten, Krijger en Boogaard. Akkoord. Wij stellen voor de heer Boogaard in A, Krijger in B, Dijkstal in C en Leiten in D. Ook akkoord. Dan stel ik nog vast dat de plaatsen 29 en 30 de vervulling daarvan is gedelegeerd aan de centrale vergaderingen van de kamercentrales. Dus voorzover de centrale vergaderingen daarover nog geen beslissing hebben genomen moet dat gebeuren en liefst zo spoedig mogelijk want wij gaan nu de kandidaten vragen of zij bereid zijn de kandidatuur te aanvaarden. De heer Wiegel heeft ons tenminste vanochtend al uit de onzekerheid geholpen. Van de andere hopen wij dat zij dat ook op korte termijn zullen willen doen. Ik stel vast dat wij hiermee punt 4 van de agenda hebben afgehandeld en gaan over tot punt 5 de sluiting.

Dames en heren vanochtend hebben wij even naar de politiek gekeken. Ik zou nu even naar de partij willen kijken en in de allereerste plaats naar het stembureau dat het vandaag drukker heeft gehad dan ik vanochtend vermoedde. Hartelijk dank. Dank aan het algemeen secretariaat voor de voorbereiding en veel sterkte voor het algemeen secretariaat om ervoor te zorgen dat al deze verkiesbaar gekandideerde kandidaten ook gekozen gaan worden. Tenslotte dank aan u allen voor de wijze waarop de discussie en de besluitvorming heeft plaats gehad. Het was een discussie die VVD waardig. Er hadden misschien hier en daar wat meer spektakulaire stemmingen kunnen plaats vinden als we kijken wat voor emoties er toch in de afgelopen maanden hebben gespeeld. Aan de andere kant de procedure die wij in de partij hebben met een eideloze voorbereiding zorgt ervoor dat wij in deze fase van de strijd bij de eindbeslissing ook heel goed hebben kunnen nadenken, heel goed hebben kunnen overwegen hoe de besluiten zouden moeten vallen. Wij hebben nu een kandidatenlijst waarmee we de verkiezingen ingaan, we hebben een partij die blaakt van enthousiasme om die verkiezingen in te gaan. Wij gaan nu samen aan het werk om deze kandidaten in de kamer te krijgen. Ik wens u goede reis. De vergadering is gelost.